

Szovjet—egyiptomi tárgyalások

Koszigin hazautazott

● Kairó (MENA)

Szombaton délelőtt a Kuba palotában újabb tárgyalást tartott a szovjet párt- és kormányküldöttség az egyiptomi vezetőkkel. Egyiptomi részről a tárgyaláson részt vett Anvar Szadat megbízott elnök, Husszejn el Safi, Ali Szabri, Mahmud Favzi, az ASZV legfelső végrehajtó bizottságának tagjai, Labib Sukeir, a nemzetgyűlés elnöke, Mahmud Riad külügyminiszter, Mohamed Goma belügyminiszter, Mohamed Fajek külügyi államminiszter, Mohamed Favzi hadügyminiszter, Heikal tájékoztatásiügyi miniszter és a kormány más tagjai.

Szovjet részről jelen volt Koszigin miniszterelnök, Zaharov marsall, a honvédelmi miniszter elsőhelyettese, Vinogradov külügyminiszterhelyettes, Poljakov, a Szovjetunió ideiglenes kairói ügyvivője, Lascsenko hadseregtagbörnök és Okunjev vezérrezredes. A tanácskozást meleg, baráti légkör jellemezte.

Ezt követően Koszigin miniszterelnök megkoszorúzta az elhunyt Nasszer elnök sírját.

Koszigin szovjet miniszterelnök tegnap délután hazarepült Moszkvába. A kairói repülőtérre Anvar Szadat búcsúztatta.

Nyugalom Jordániában

● Amman (AFP, UPI)

Az ammani Intercontinental szállóban sajtótájékoztatót tartott a legnagyobb palesztinai gerillaszervezet, az El Fatah egyik szóvivője. Kifejezte azt a véleményét, hogy a véres polgárháború következtében mindkét oldalon háttérbe szorulnak a szélsőséges elemek. A PNFF most már jobban hajlandó együttműködni a PFSZ központi bizottságával, amely az egész mozgalmat képviseli és a jordániai hadsereg egyes vezetői is belátták, hogy „kép-

telen felszámolni a palesztinai forradalmat”.

Hangoztatta, hogy a palesztinaiak meg fogják tartani a fegyverszünetet.

A helyzetről szólva elmondta, hogy a Jordániában nyugalom van, a gerillák kivonulnak a városokból és elfoglalják helyüket Akabától lrbidig húzódo támaszpontjaikon. A kormány ugyanakkor nem követeli már az ellenállási mozgalom milíciájának lefegyverzését. A milícia tagjai továbbra is a városokban maradnak, de nem viselnek fegyvert.

Stuttgart után Milano

● Stuttgart (DPA, UPI)

Szovjet szakemberek 22 tagú csoportja A. M. Taraszov gépkocsipari miniszter vezetésével szombaton Stuttgartból Milánóba utazott. A szovjet küldöttség Stuttgartban 11 napi tárgyalásokat folytatott a Daimler-Benz nyugatnémet autógyár vezetőivel egy teherszállókészítéssel a Szovjetunióban.

Taraszov Stuttgartból történt elutazása előtt a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a tárgyalások sikeresek voltak.

A megbeszélések novemberben Moszkvában folytatódhatnak.

A szovjet küldöttség olaszországi tartózkodása során a Fiat-művek vezetőivel tárgyal.

Nixon-ellenes tüntetés Londonban

● London (MTI, UPI)

Nixon amerikai elnök szombaton reggel befejezte nem egészen egynapos madridi látogatását és körúti utazását a következő állomáshelyére, Londonba utazott. Mindössze öt órát töltött a brit fővárosban, tárgyalta Heath miniszterelnökkel és találkozott Erzsébet királynővel.

Délután három órától a londoni amerikai nagykövetség előtt Nixon-ellenes tüntetés zajlott le. A békehar-

cosok — dacolva a több száz rendőrral — a vietnami szolidaritási mozgalom zászlai alatt a következő jelszavakkal tüntettek: „Büntessék meg Nixont, a hóhért”, és „El a kezekkel Indokínától”.

A görög katonai junta ellen küzdő hazafiak is tüntettek amiatt, hogy Nixon katonailag támogatja az athéni fasiszta klikket.

Az amerikai elnök szombaton a késő délutáni órákban kétnapos látogatásra az ír Köztársaságba érkezett.

RÁDIÓTELEX

New York

Befejeződött az általános politikai vita az ENSZ közgyűlésének 25. ülésén. A szeptember 17-én kezdődött vitában a 126 tagállam közül 70 képviselője fejtette ki nézeteit nemzetközi kérdésekről.

Beirut

Karami libanoni miniszterelnök szombaton, a kormány rendkívüli ülésén benyújtotta lemondását. Mint ismert, Libanonban új köztársasági elnök került az ország élére, ez automatikusan maga után vonja a miniszterelnök lemondását. Szulejman Frandzsie, az új elnök a le-

mondást elfogadta és Szaeb Szalam egykori miniszterelnököt bízta meg az új kormány megalakításával.

Párizs

Maurice Couve de Murville volt francia miniszterelnök hétfőn háromhetes nem hivatalos látogatásra Kínába utazik. A kínai fővárosban több magas rangú politikussal tanácskozik majd és valószínűleg fogadja őt Mao Ce-tung is.

Saigon

Thieu saigoni elnök szombaton aláírt egy törvényt, amely lehetővé teszi a dél-vietnami piaszter részleges leértékelését.

Mindenes számítógép

Szovjet tudósok és mérnökök műve az „M—222” nevű új elektronikus számítógép. A nagy automatizált vezérlési rendszerekben az analóg numerikus komplexumok műveleteinek elvégzésére szolgál. Az új elektronikus számítógép a jelenleg létező többi géptípustól eltérően teljesen univerzális. Egy sor berendezés egészíti ki: fény-számláló, leíró, operatív információtároló és mások.

A gépbe percenként 700 lyukkártyát táplálnak be. Memóriaegységének befogadóképessége további egységek beépítésével 40 millió információra növelhető.

Tavak — gazda nélkül

A szegedi ember sok mindent láthat városában. Szemrevételezheti az új épületeket, a megszépült belvárost, az ipartelep vadonatúj, zsá-luzott betonfalait. De láthatja a város periferiáit is. Mert sajnos, a „periféria”, a külterület szó még mindig talán a körtöltésen kívül és a néhol azon belül levő rendetlen földekre. És ezeken a területeken járva-kelve talán a tavak gondolkodtatják el leginkább az embert. A tavak, vizek, melyeket legtöbbször megközelíteni is nehéz, felszínük csak nehezen villan ki a nád, a rendetlen gaz közül.

Aki látta már a város fejlesztési tervét, tudja, hogy a tavak többnyire belesnek a tervezett város körüli zöld-övezet területébe. A tervekben fontos szerepet szánunk nekik, hiszen a víz — érték. Annak a természetnek az értékei közé tartozik, amely egyre kevésbé van jelen a városi ember életében. De most ezek a tavak többnyire csak a szünnyugotakat szaporítják, a szülőket keserítik a téli korcsolyázások idején, környezetük szemetes rendtelenségével sértik a szemet. Vajon van-e gazdájuk? Tulajdonosuk, akinek kötelessége lenne ügyelni tisztasá-

gukra környezetük rendjére. Ha van is, nem látszik meg rajtuk. Nem, mert a régi tég-lagyarak, melyek munkásai az agyagért kivették a földet, már eltűntek. A természetes mélyedésekben pedig a maga törvénye szerint gyűlt a víz. Régebben aligha gondolhatt valaki is komoly szándékkal arra, hogy ezek-ből a vizekből több lehet szünnyugotépítő szemetle-p-nél. Több — város körüli természet, méltó emberi kör-nyezet. Most egy részükbe törmelék hordanak, más részükkel a horgászok próbálnak — néha nem is sikertelenül — szerencsét. Mint a Rókus tóban is, amely va-laha még Szeged úszósport-jában is helyet kapott.

Pedig többre hívatottak ezek a tavak. Nemcsak arra, hogy a városra zúduló na-gyobb záporok fölös vizét magukba fogadják. Például az újszegedi Holt-Maros. Né-mi ráfordítással pompás üd-ülőtérrel lehetne alakítani. Megszüntetni pocsolyajel-légét, kiépíteni környezetét, a horgászok számára halat tel-lepíteni vizébe. „Némi” rá-fordítás? — biztosan fölőzn-e a 10 milliót. Tehát nem ol-csó mulatság az ilyesmi. És addig amíg például a szük-séges utaknak is szűkében vagyunk, meg kell gondolni, érdemes-e ennyi pénzt adni rá. Bár a mostani helyzet annyira áldatlan, hogy vala-miképpen segíteni kellene rajta. Lehet-e egyáltalán?

Lehet. Főként akkor lehet-ne, ha igazi gazdája kerülne a tavaknak. Hiszen előre meg kellene határozni, hogy a jövőendő zöldövezetben mi-lyen formájú meder lenne kívánatos. Ki lehetne tűzni alakjukat, s rendezni kör-nyezetüket.

Szávay István

Párizs bolondja

Évadnyitás a Szegedi

Nemzeti Színházban

Giraudoux ezt a darabját, több mint 25 évvel ezelőtt írta, tehát akkor, amikor még a mai ultrabaloldali ideológiák nem léteztek. Marcuse még nem építette fel elméleteit, a diákmozgal-mak nem ismerték a mai vad szélsőségeket, az értel-miségek racionálisabban vizsgálták a baloldalt, az anarchizmus a társadalmi mozgalmak periferiáján hú-zódott. Annál megfoghatatlanabb, hogy ha a szó szerint vesszük Giraudoux darabját, első pillantásra úgy tűnik, mintha ezeknek az ideológi-áknak az ismeretében írta volna. A Párizs bolondja szegényei, akikről az író a világ megváltását várja, szinte Marcuse számkivetett-jeinek, félre szorított lum-penjeinek felel meg. A da-rab radikalizmusa miatt sem kell szégyenkeznie egyetlen mai anarchistának sem. Gi-raudoux modern tündérme-séjében egyszerűen megöl-i a gonosz népnyzókat.

Csak hát a Párizs bolond-ját nem szabad szó szerint venni. A nagy francia író drámai világának legsajátó-sabb vonása az ezzel ellen-tétes szimbolizmus és lebegő költőiség. Szegényeit lehetet-len a szociográfia normáival mérni, mert akkor a lumpe-nekhez jutunk. Pedig az író a szegényekről, a kisemmi-zetről, a megnyomorítottak-ról beszél. Ugyanígy a kife-jletet, a kapitalisták megsem-misítését sem szabad szó szerint érteni. Giraudoux drámai világában nyilván-valóan nem arról van szó, hogy megöl-i őket, hanem arról, hogy vezető szerepük-et, tényleges hatalmukat szüntetik meg.

Ily módon egy aktualizáló-modernizáló rendezés, amely úgy játszatná a darabot, mintha cselekménye ma, 1970-ben történnék, biztosan nagyon érdekes lenne. De az író tényleges szándékai-hoz mérve meghamisítaná a lényegét. Ezért jó, hogy a szegedi előadás, Vass Károly rendezése lemondott erről a ríkdő megoldásról és a szo-lvább, de hűségesebb és igazabb megoldást választot-ta, a költői realizmus útját. Tempóját, ritmikáját tekint-

Hernádi Oszkár felvétele

Dayka Margit és Papp János a darab első felvonásában

ve viszont néhol kissé lassú, kidolgozatlan, és ezért né-mely pontján szürke a pro-dukción; ez legnagyobb hibá-ja.

A legizgalmasabb szerep és a legizgalmasabb alakítás a darabban Dayka Margité. Tizenöt esztendővel ezelőtt Ádám Ottó, amikor még a szegedi színház főrendezője volt, azt mondta a művész-nőről, hogy ő „legnagyobb élő színésznőnk”. Mit tehe-tünk ehhez a Párizs bolond-ja pénteki bemutatója után? Lényegében semmit. Csak-ugyan legnagyobb élő szí-nésznőnk játékát láttuk a szegedi színpadon; nagyszerű élmény volt.

A többiek munkája egyen-letes, néhány zavaró hiba azonban sajnos mégis akad. A most is kitűnő Bicskey Károly, akit az előadásban nyugodtan említhetünk rö-gtön Dayka Margit után, pél-dául értetlenül és teljesen feleslegesen, valami ismeret-len nyelvjárást teremtvé,

torz magánhangzókat hasz-nál. Szép színészi alakítás a három bolondos bölcs öreg-asszony: Miklós Klára infan-tilis vénkisasszonya, Bá-nyász Ilona egyszer elrűv-lő, máskor dinamikus ha-tározott „jogtudósa” és Fo-garassy Mária valóságos és álmokat összekeverő kuty-a-bárát nékikéje. Plasztikus karaktert formált Mentés József és Iványi József. Bágyörgyi Károly és Má-riáss József ezúttal halvá-nyabbnak látszott, nyilván a szerep miatt. Az előadás-on új tagként bemutatkozó Új-laky Károly a néma, és Tol-nai Miklós a báró szerepében jól illeszkedett az együttes-be; úgy látjuk, ténylegesen gazdagodott velük a szegedi társulat színkálaja. A ki-sebb szereplők közül György Franciska és Papp János ala-kítása figyelemreméltó.

A látszatra harsány, de a valóságban mégis kissé szürke díszleteket Székely László, a tarka jelmezeket Gombár Judit tervezte.

Ökrös László

Dorogi Imre gyűjteményes kiállítása

A Múzeumi Hónap Csong-rád megyei eseménysorozatának kezdeteként nyílt meg tegnap, szombaton délelben a szegedi festészet nagy öregé-nek, Dorogi Imrének gyűj-teményes kiállítása.

Dr. Trogmayer Ottó, a Móra Ferenc Múzeum igaz-gatója, majd dr. Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója egy olyan festőművész munká-ságáról szólt, aki már hosszú évtizedek óta, smun-kásságának lényege szerint is szegedi művészeknek számít. A városhoz tartozása mind képeinek tematikája, mind pedig stílusa szerint köny-nyen felfedezhető, hiszen Dorogi Imre majd mindig Szegedet meg a fényes vá-rost nyugodt-szép környékét festi. Akár hagyományos tájképet készít, akár figu-rák, portrék kerülnek ki ecsetje alól, munkáinak mindegyikén ott vibrál a szavakban nehezen megfo-galmazható, ám látványként annál inkább szembetűnő szegediség.

Hogy mégis, mi ez a ne-vén aligha nevezhető, de lé-nyegadó sajátosság? Leghelyesebb talán cse-n-des sugárzásnak nevezni. Azt mondani róla, hogy olyan színporkázás, amely egy sa-játos vidék arcát egy ősi dé-lutáni fényében villantja fel. Csendesen szikráztat, mélézva emlékeztet. Nosztal-gikus.

Igy aztán nem csodál-ni való, hogy Juhász Gyula költészetéhez hasonlítgadják ezt a jó fél évszázados élet-művet, azt mondva róla, hogy olyan, mint a nagy K. J. poéta verselése: minden

ecsetvonásában át van itat-va az az elmúlás szép szo-morúságával.

Korszakolni, életszakasz-akat megvonni? Kellő terje-delem és kellő utánagondo-lás híján felelőtlen vállal-kozás lenne. S alighanem meddő is, hiszen Dorogi Imre már pályája kezdetén „dorogiul” — azaz a ma-gyar impresszionizmus sze-gediesített nyelvén festett, s később, az utóbbi évek kitel-jesedésének idején sem lett hűtlen ehhez az ábrázolá-s-módhoz. Azonos módszerrel, de egyre több gyönyörűséget okozva rakja egymás mellé a csendes festékköteket, s idezi meg témáit az ecset, tényleg Juhász Gyula-mé-retű, szegedi poétaként.

Dorogi Imre most nyolc-va-éves. Gyűjteményes tár-latánál szebb ajándékot alig-a adhatott volna híveinek, s mi sem tiszteleghetünk ne-ki jobban, minthogy meg-nézzük, megcsodáljuk vá-szonra rögzített, festék-szavú verseit.

A Múzeumi Hónap kezdete alkalmából dr. Szalontay Jó-zsef, a Csongrád megyei ta-nács vb művelődésügyi osz-tályának vezetője múzeumi dolgozókat tüntetett ki. A Móra Ferenc Múzeumban tegnap, szombaton délelőtt megtartott ünnepségen Tóth Ferenc, a makói József At-tila Múzeum igazgatója Szoc-lista Kultúraért-érmet, Strifler Jánosné adminisz-trátor (Szeged) Kiváló dol-gozó, Molnár Lajos hivatal-segéd (Hódmezővásárhely) miniszteri dicséretet kapott.

Akác László

Garázsszövetkezet alakult Szegeden

A szövetkezeti formák bő-vítésének elvei egymás után valósulnak meg a gyakorlat-ban. A lakásállomány fej-lesztésének elősegítését cél-zó új szövetkezési lehetősé-gek mellett mód nyílt ga-rázspépítő és -fenntartó, to-vábbá kert- és üdülőszövet-kezetek szervezésére, alaku-lására is.

Csongrád megyében Sze-geden most alakult meg az első garázsszövetkezet. A Tarjánban szövetkezeti és tanácsai épületekben lakó gépkocsi-tulajdonosok és le-endő tulajdonosok máris

felépítettek 36 garázst — és még többet fognak építeni —, s elhatározták, hogy szö-vetkezetbe tömörülnek. A szövetkezés előnyöket te-zem a további építkezések-hez és a garázások közös fenntartásának, a hozzájuk kapcsolható egyéb szolgál-tások ügyeinek intézéséhez. A szövetkezet pedig mint a megyei szövetség tagja ér-dek képviselő, egyéb szol-gáltatásokat kaphat.

A tarjániak 36 alapító tag-gal megvetették az alapját a remélhetőleg naggyá nö-vő garázsszövetkezetnek.

K. J.